

Finansų ministerijos valdomoje svetainėje [Lietuvosfinansai.lt](https://lietuvosfinansai.lt) pateikiamas 2023 m. duomenimis papildytas savivaldybių gyvenimo kokybės indeksas (GKI). Pagal bendrą gyvenimo kokybę 2023 m., kaip ir 2022 m., pirmose pozicijose rikiuojasi didžiųjų miestų - Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų savivaldybės, toliau - Neringos ir Kauno r. savivaldybės. TOP 5 naujovė - į 4 vietą iš 8-os pakilusi Neringos savivaldybė.

GKI sudarytas iš 40 rodiklių 6 srityse: materialinės gyvenimo sąlygos; gyventojų verslumas ir verslo konkurencingumas; sveikatos paslaugos; švietimo paslaugos; demografija, pilietinis ir visuomeninis aktyvumas; viešoji infrastruktūra, gyvenamosios aplinkos kokybė ir saugumas. Naudojantis GKI, galima pamatyti kiekvienos savivaldybės bendrą, atskirų sričių ir rodiklių įvertinimą, savivaldybes palyginti tarpusavyje ar stebėti pokyčius 2013-2023 m.

TOP 5 savivaldybės pagal aukščiausią GKI ir sub-indeksus

2023 m., kaip ir 2022 m. pirmoje GKI vietoje buvo Vilniaus m. savivaldybė su 1,03 siekiančiu indeksu, kai šalies vidurkis buvo 0,59. Lyginant su 2022 m. duomenimis, TOP 5 išliko beveik tos pačios savivaldybės, tik lyderių gretas papildė Neringos savivaldybė, 2022 m. buvusi 8-toje pozicijoje. 2023 m. 2-oje vietoje išliko Kauno m. savivaldybė (0,82), 3-oje - Klaipėdos m. (0,79), 4-oje - Neringos (0,79) ir 5-oje - Kauno r. (0,77) savivaldybė (2022 m. Kauno r. savivaldybė buvo 4-toje pozicijoje). 2022 m. Palangos m. kurortinė savivaldybė buvusi 5-oje pozicijoje, 2023 m. nusileido į 8-tą.

Vertinant savivaldybes pagal atskiras sritis tarp lyderių patenka ir žemesnes pozicijas užimančios savivaldybės. *Materialinės gyvenimo sąlygos* 2023 m. geriausios buvo: 1 vieta - Vilniaus m. (0,38), 2 vieta - Kauno m. (0,35), 3 vieta - Kauno r. (0,35), 4 vieta - Klaipėdos m. (0,33), pakilusi iš 7 pozicijos ir 5 vieta - Klaipėdos r. (0,32), pakilusi iš 6 pozicijos. 2022 m. savivaldybės pagal šį sub-indeksą rikiavosi taip: Vilniaus m. (0,38), Kauno r. (0,35), Kauno m. (0,34), Vilniaus r. (0,33) ir Birštono (0,32).

Pagal *gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo* sub-indekso reikšmes, 1-ą vietą nuo 2013 m. stabiliai ir toliau užima Vilniaus m. (0,32) savivaldybė, toliau, kaip ir 2022 m., taip ir 2023 m., rikiuojasi Mažeikių r. (0,22), Neringos (0,2), Klaipėdos m. (0,16) ir Kauno m. (0,16) savivaldybės.

Pagal *sveikatos paslaugų* sub-indekso reikšmes 2023 m. lyderio poziciją užėmė Birštono (0,08) savivaldybė, pakilusi iš 5-tos pozicijos, toliau rikiuojasi Kauno m. (0,08), Šiaulių m.

(0,07), Klaipėdos m. (0,07) ir Vilniaus m. (0,07) savivaldybės. 2022 m. lyderio pozicijas užėmė Palangos m. (0,09), 2023 m. užima 7-ą poziciją, toliau rikiavosi Šiaulių m. (0,08), Kauno m. (0,07), Klaipėdos m. (0,07) ir Birštono (0,07) savivaldybės.

Pagal *švietimo paslaugų* sub-indekso reikšmes savivaldybės rikiuojasi taip: 1-ą poziciją užima Vilniaus m. (0,07) savivaldybė, pakilusi iš 5-os vietos, Kauno m. (0,07), 2022 m. užėmęs lyderio pozicijas, nusileido į 2-ąją vietą, 3-ioje vietoje – Panevėžio m. (0,06) savivaldybė, pakilusi iš 7-os pozicijos, 4-oje – Klaipėdos m. (0,06) savivaldybė, pakilusi iš 6-os pozicijos, ir į 5-ąją vietą iš 3-ios nusileidusi Marijampolės (0,06) savivaldybė. 2022 m. Kauno m. (0,06) užėmė 1 vietą, toliau rikiavosi Pakruojo r. (0,06), Marijampolės (0,06), Birštono (0,06), bei Vilniaus m. (0,06) savivaldybės.

Pagal *demografijos, pilietinio ir visuomeninio aktyvumo* sub-indekso reikšmes savivaldybės rikiuojasi taip: 1-oje vietoje – Kauno r. (0,14), pakilęs iš 2-os vietos, 2-oje vietoje – Klaipėdos r. (0,13), 3-oje vietoje – Utenos r. (0,12), pakilęs iš 18-tos vietos, 4-oje vietoje – Neringa (0,12) bei 5-oje vietoje – Vilniaus r. (0,11) savivaldybė. 2022 m. savivaldybės pagal šį sub-indeksą rikiavosi taip: Klaipėdos r. (0,14), Kauno r. (0,13), Vilniaus r. (0,13), Trakų r. (0,12) ir Neringos (0,12).

Pagal *viešosios infrastruktūros, gyvenamosios aplinkos kokybės ir saugumo* sub-indekso reikšmes 2023 m. pirmose trijose aukščiausiose pozicijose yra kurortinės savivaldybės. Lyderio poziciją užima Birštonas (0,13), į 2-ąją vietą nusileido Neringos (0,13) savivaldybė, pirmavusi nuo 2014 m. iki 2022 m., 3-ąją vietą, kaip ir 2022 m., užima Druskininkai (0,1), 4-oje vietoje, kaip ir 2022 m. – Rietavas (0,1), o 5-tą vietą užima Visaginas (0,09), pakilęs iš 6 vietos. 2022 m. savivaldybės pagal šį sub-indeksą rikiavosi taip: Neringos (0,13), Birštono (0,13), Druskininkų (0,1), Rietavo (0,09), Klaipėdos m. (0,09).

Žemiausią GKI ir sub-indeksus turinčios savivaldybės

Žemiausias bendras GKI rodiklis 2023 m. buvo nustatytas Lazdijų r. (0,46) savivaldybėje. Toliau seka Vilkaviškio r. (0,47), Skuodo r. (0,47), Kalvarijos (0,47) ir Ignalinos r. (0,48) savivaldybės. 2022 m. pagal žemiausią GKI buvo beveik visos tos pačios savivaldybės, tik keitėsi jų eiliškumas: žemiausią GKI turėjo Skuodo r. (0,45), tuomet sekė Kalvarijos (0,46), Vilkaviškio r. (0,46), Lazdijų r. (0,47) ir Kelmės r. (0,47) savivaldybės. Kelmės r. savivaldybė 2023 m. iš 56-os vietos pakilo į 53-ią vietą.

Vertinant savivaldybes, esančias žemiausiose GKI pozicijose pagal atskiras sritis tarp visų savivaldybių, matyti, kad Lazdijų r. savivaldybė užima gana aukštą – 25 vietą – pagal viešosios infrastruktūros gyvenamosios aplinkos kokybę ir saugumą, Vilkaviškio r. – pagal tą

patį sub-indeksą – 32 vietą. Skuodo r. savivaldybė užima 16-ą vietą pagal viešosios infrastruktūros gyvenamosios aplinkos kokybę ir saugumą, 21-ą vietą pagal švietimo paslaugas. Kalvarijos savivaldybė užima 21-ą vietą pagal demografijos, pilietinio ir visuomeninio aktyvumo sub-indeksą. Ignalinos r. savivaldybė yra 18-oje vietoje pagal viešosios infrastruktūros gyvenamosios aplinkos kokybę ir saugumą, 25-oje vietoje – pagal sveikatos paslaugas tarp visų savivaldybių.

Pagal materialinių gyvenimo sąlygų sub-indeksą žemiausias vietas 2023 m. užima šios savivaldybės: Lazdijų r. (0,22), Neringos (0,23), Kalvarijos (0,23), Šalčininkų r. (0,24), Vilkaviškio r. (0,24).

Gyventojų verslumo ir verslo konkurencingumo sub-indekso apačioje yra šios savivaldybės: Skuodo r. (0,01), Zarasų r. (0,02), Lazdijų r. (0,02), Vilkaviškio r. (0,02), Šalčininkų r. (0,02).

Sveikatos paslaugų sub-indekso žemiausias 4-ias vietas 2023 m., kaip ir 2022 m., tuo pačiu eiliškumu užima šios savivaldybės: Skuodo r. (0,03), Pagėgių (0,03), Kazlų Rūdos (0,03), Alytaus r. (0,03). 2023 m. 5-tą vietą nuo sub-indekso apačios užima Švenčionių r. (0,04) savivaldybė.

Švietimo paslaugų sub-indekso žemiausias vietas užima šios savivaldybės: Pagėgių (0,03), Panevėžio r. (0,03), Trakų r. (0,03), Šalčininkų r. (0,03), Vilniaus r. (0,03). Verta paminėti, kad Neringos savivaldybė, 2022 m. buvusi 60-oje vietoje, 2023 m. pakilo į 46-tą vietą.

Demografijos, pilietinio ir visuomeninio aktyvumo sub-indekso žemiausias vietas užima šios savivaldybės: Ignalinos r. (0,03), Skuodo r. (0,04), Kelmės r. (0,04), Panevėžio m. (0,04), Rokiškio r. (0,04).

Viešosios infrastruktūros, gyvenamosios aplinkos kokybės ir saugumo sub-indekso žemiausias vietas užima šios savivaldybės: Kalvarijos (0,06), Mažeikių r. (0,06), Radviliškio r. (0,07), Šilutės r. (0,07), Kaišiadorių r. (0,07). Verta paminėti, kad 2023 m. Akmenės r. savivaldybė sugebėjo pakilti iš 58-os vietos į 51-ą vietą.

